

Aszály információk

Ismertető az [Aszály információk](#) agrometeorológiai aloldalhoz

Az aszály meglehetősen komplex, sokféle módon jellemezhető és a különböző szempontok szerint vizsgálva eltérő jellegzetességeket mutató természeti jelenség. *Palmer* (1965) definíciója szerint az aszály tartós és jelentős csapadékhiány. Megkülönböztethetünk többek között **meteorológiai, mezőgazdasági és hidrológiai aszályt**, melyek a vízhiány relatív mértékében, időtartamában, térbeli kiterjedésében és a lehetséges következmények jellegében térnek el. Az aszály számszerűsítésére nincs egységes mérőszám, mert az aszályindexek különböző éghajlati területekre és eltérő felhasználási célokra készülnek.

Mezőgazdasági aszályról akkor beszélünk, ha egy adott növény igényeihez képest, az adott időszak párologtató fejlettségi szintjéhez viszonyítva annyira elégtelen a talaj vízszolgáltató képessége, hogy az a növényekben már visszafordíthatatlan károsodást okoz, az elvárt terményhozam csökkenéséhez és minőségének jelentős romlásához vezetve.

A szántóföldi kultúrák két nagy csoportjára készítünk számítást: kalászosokra és az őszi káposztarepcére, valamint nyári növényekre.

A két csoport effajta elkülönítése azért indokolt, mert vegetációs időszakuk, fenológiai fázisaik jelentősen eltérnek egymástól. Az első csoport ősszel (a repce nyár legvégén, az őszi árpa és búza pedig októberben) kerül a talajba (a tavaszi árpát pedig bár tavasszal vetik, de innentől kezdve fenológiai fázisai az őszi vetésekhez hasonló), júliusban pedig már zajlik az aratás. A nyári növények (elsősorban a nagy területen termesztett kukoricát és napraforgót ide értve) vetése áprilusra esik, a betakarítás pedig ősszel zajlik. A két csoport gyökérzete az év különböző időszakában eltérő mélységű talajrétegbe nyúlik le, különbözik tehát az a réteg, amelyből a nedvességet föl tudják venni.

Hiába nedves a talaj például 20 cm-nél mélyebben, ha a felszín közeli 20 cm-es réteg száraz, az áprilisban frissen vetett kukorica nem jut nedvességhez. Ugyanekkor a szárnövekedésben lévő őszi búza, melynek gyökerei ilyenkor már mélyre hatolnak, még bőven talál nedvességet.

Az OMSZ által három rétegben (0-20, 20-50 és 50-100 cm) 5*5 km-es rácshálózatra naponta egyszer számított talajnedvesség alapján írjuk le a mezőgazdasági aszályszintet. A két növénycsoport gyökérmélység eloszlásának megfelelően súlyozzuk a három talajnedvesség réteget, majd kategorizáljuk az aszályszintet.